පළුගොල්ලේ අයියනා පත්තිනි දේවාලය

පී. සේනානායක

පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයය

පළුගොල්ල පුරාණ දේවාලය අයියනා පත්තිනි ඇදහිම හා සම්බන්ධ පැරණි ම ස්ථානයකි. කළුදේවතා, කළුකම්බලි සහ කඩවර යනුවෙන් තවත් පරිවාර දේවාල තුනක් එහි තිබේ. මේවායේ පැවැත්වෙන පූදපූජා ගැමි වන්දනා ක්‍රමවලට අනුරූප වන ඉතා සරල ඒවා බව පෙනේ.

අයියනා පත්තිනි දේවාලය යනු ටැම්පිට දැව අතුරා ඒ මත වරිච්චි බැටියෙන් බිත්ති ඉදි කොට පිදුරු සෙවිලි කළ වහලයක් තිබූ ගොඩනැගිල්ලකි. අනෙක් දේවාල තුන ද පොළොව මතුපිට වරිච්චි බැටියෙන් තනා පිදුරු සෙවිලි කළ නිවාස විය. ඉතා මෑතක දී මේවායේ වහල නවීකරණයන්ට භාජනය කර ඇතත් ගැමි ස්වරූපය තවමත් ඒවායින් ඉවත් වී නැත. ගොම මැටි ගෑ ගෙබිම සහ බිත්ති ඒ අයුරින් ම ඉතිරි ව පවතී. පූජාසනයක් ඇතත් දෙවියන් නියෝජනය කරන දේවරූපවලින් තොර අයියනා පත්තිනි දේවාලයේ ඒ වෙනුවට ඇත්තේ දේවාභරණ නමින් හැඳින්වෙන උපකරණ රාශියක් පමණි. ඒ අතර දුර්ලභ කෞතුකභාණ්ඩ ගණනාවක් ද වේ.

දේවාලය ඉදිරිපිට පඩුරු දැමීම සඳහා පින් පෙට්ටියක් තබා නැත. මහමඟ එන්නෝ ගසක කොළ අතු කඩා දේවාලය ඉදිරිපිට ඇති ගස් දෙබලක දවටා වැඳ දෙවියන් පිහිට ප්‍රාර්ථනා කරති. කෙම්බුර දිනවල පැරණි පූදපූජා ක්‍රම පැවත්වුණත් ඒවා බොහෝමයක් තවමත් නවීකරණය වී නොතිබීම වැදගත් ය. පොදුවේ අයියනා පත්තිනි දේවාලය ලෙස මෙය නම් කිරීම ද උගතුන්ගේ අවධානයට භාජනය විය යුතු කරුණකි.

කළු දේවතා දේවාලයෙහි උළුවස්සේ ක්‍රිස්තු වර්ෂ 1755 යන්න සටහන් වී තිබෙන නිසා එය වසර 245 පමණ පැරණි බව කිව හැකි ය. ඊට අමතරව පුරාවෘත්ත විනා මෙහි ඉතිහාසය පිළිබඳ ව පැහැදිලි සාක්ෂි කිසිවක් මෙතෙක් හමු වී නැත. අයියනා පත්තිනි දේවාලයේ තේවාවන් භාර තැනැත්තා පුරුෂයකු වුවත් ඔහුට ඒ තනතුර හිමි වී ඇත්තේ දේවාලයට සම්බන්ධ පවුලේ දැනට ජීවත්ව සිටින ප්‍රධානතම කාන්තාවට ඇති සමීප ඥාති සබඳතාවය නිසා බව ප්‍රකාශ වේ.

අතීතයේ බොහෝ ගැමියන් තම දුක් කරදරවලට විසැඳුම් සොයා මෙම දේවාලයට පැමිණියත් අද ඒ තත්ත්වයෙහි විශාල වෙනසක් සිදුවී ඇත. නූතන සමාජ පරිසරයට අනුවර්තනය නොවීමේ ප්‍රතිවිපාක මෙම දේවාලය දරුණු ලෙස අත්විඳිමින් සිටී.